

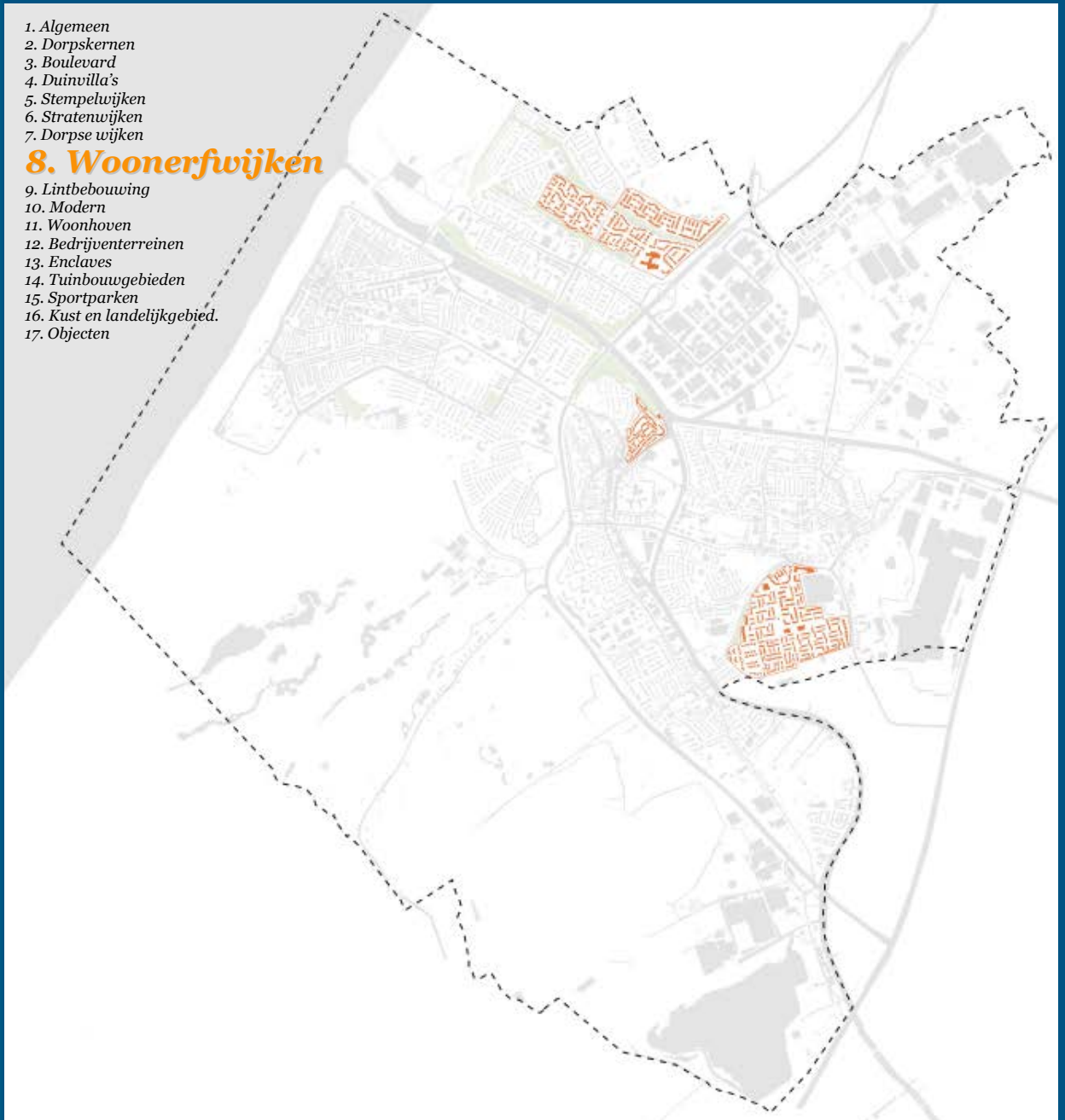
Welstandsnota Katwijk 2012

8. Woonerfwijken

1. Algemeen
2. Dorpskernen
3. Boulevard
4. Duinvilla's
5. Stempelwijken
6. Stratenvijken
7. Dorpse wijken

8. Woonerfwijken

9. Lintbebouwing
10. Modern
11. Woonhoven
12. Bedrijventerreinen
13. Enclaves
14. Tuinbouwgebieden
15. Sportparken
16. Kust en landelijk gebied.
17. Objecten

Identiteit Woonerfwijken

Profiel

De woonerfwijken zijn gebouwd in de periode tussen 1970 en 1990. In de periode daaraan voorafgaand werden straten en wijken met regelmatige composities ontworpen, met plattegronden die regelmatig herhaald werden als een 'stempel' van verschillende bouwblokken in een rechtlijnige compositie (zie stempelwijken). In de periode van de woonerfwijken werd hier afstand van genomen: ze moesten gezelligheid en veiligheid bieden, de erven zijn doodlopende wegen. De erven zijn zodanig ingericht dat kinderen er kunnen spelen en er auto's geparkeerd kunnen worden. Het 'woonerf' is een begrip voor voetgangersvriendelijke woonwijken met een kleinschalige opzet en architectuur.

Eengezinswoningen

Eengezinswoningen werden gegroepeerd rond ingesloten openbare ruimten met veel groen. Intieme woonerven in plaats van straten, wonen aan speelruimte in plaats van aan verkeersruimte. Er ontstaat een grillig stratenpatroon, de zogeheten boomstructuur. De woonerven zijn aan elkaar geschakeld in kronkelende 'bloemkoolachtige' structuren. Enkele brede doorgaande verkeerswegen verbinden de wijk met de omgeving.

De eengezinswoningen hebben een of twee etages. Naast de blokjes rijenwoningen die in opzet bestaan uit twee bouwlagen met zadeldak evenwijdig aan de straat, komen nu ook forse zadeldaken haaks op de weg voor en kappen die doorlopen tot aan de eerste bouwlaag. De huizen lijken per wijk op elkaar, maar hebben bij kruisingen van wegen of andere markante punten vaak een accent: groter of anders gevormde woningen of bouwdelen (specials). Brede groenzones omzomen de wijk.

Architectuur

De detaillering en het materiaalgebruik zijn eenvoudig, de architectuur maakt wel gebruik van herhaling en ritmiek en herkenbare overeenkomsten. Kenmerkend voor woonerfwijken is dat de woningen niet echt een herkenbare voor- en achterkant hebben. Aan de 'voorkant' van het huis ligt vaak een carport, garage of schuur. De 'achterkant' met tuin is gericht op openbare groengebieden, andere tuinen of doorgaande wegen. Als gevolg hiervan zijn de metselvlak- en dakvlakindeling dominant ten opzichte van kozijn- en dakkapeldetailering. Door de prominente ligging van de carports voor de woningen, vaak aaneengesloten met de schuren, is de vormgeving van de carport een bindend element in de wijk.

Aanpassingen

Een aantal woningen zijn aangepast aan de woonwensen van de eigenaren. De woningbouwcorporaties die veel van de huurwoningen in deze wijken beheren, gaan renoveren. Particuliere eigenaren willen verbouwen. De meeste erven lijken nog steeds op de gezellige intieme speelruimte waar, volgens het ideaal, omheen gewoond moest worden. Dichtbebouwde carports en dichte schuren komen vrijwel nog niet voor, maar het is te verwachten dat die gewenst zijn. Dat betekent dat het parkeren elders gerealiseerd moet worden. Indien deze problematiek op wijkniveau integraal wordt opgelost, is het denkbaar dat de voorgebieden zullen wijzigen. De oriëntatie van het gebouw op de straat of het erf moet dan verbeteren en minstens in stand gehouden worden, zodat de levendigheid toeneemt en het erf met zorg wordt beheerd. In de wijk zijn tussen de bebouwing en de achtertuinen speelterreintjes opgenomen of grenzen de tuinen aan groengebieden. Die overgangen van openbaar gebied of groen en privétuinen zijn bijzonder gevoelig. Hier zal de behoefte aan privacy afgestemd moeten worden op sociaal toezicht en openheid.

Doel van welstandszorg

Bouwiniciatieven krijgen veel ruimte. Ze kunnen bijdragen aan de levendigheid en diversiteit van de wijk. Belangrijk is dat toevoegingen de binding van de woning met het erf en de openbare ruimte versterken. Het bij verbouwingen open maken/blijven van de woningen naar de omgeving wordt gestimuleerd. Gebouwen mogen op de onderste laag geen blinde gevelwanden naar de openbare ruimte hebben. Wijzigingen worden getoetst aan de functie: nieuwe werk- of leefruimten aan de erf- en straatzijde kunnen toegevoegd worden. Hoge gesloten schuttingen zijn niet gewenst.

Welstandsbeleid, toets

Een aantal toetsingscriteria is gebaseerd op de karakteristieken van het bouwblok. De specials (grotere of anders gevormde bouwdelen die accenten vormen) en scholen of andere wijkondersteunende gebouwen worden aan welstandstoezicht getoetst. De carports aan de voorzijden worden getoetst, evenals de vormgeving van de bouwmassa en de indeling van metselvlakken. Er zijn dus weinig welstandsbeperkingen. Bij grootschalige renovatie van het woningbezit van corporaties wordt meer zorg verwacht. De welstandscommissie toetst dan vooral op het gebruik van duurzame materialen voor kozijnen, balkons en overig houtwerk. De corporaties kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de wijk door mooie materialen en kleuren te kiezen.

Criteria Woonerfwijken

Een bouwplan moet zich voegen naar de in deze brochure genoemde identiteitskenmerken en een bijdrage leveren aan het geformuleerde doel van de welstandszorg. De commissie hanteert bij de welstandsadviezen en -toets de volgende criteria:

Algemeen.

- Bouwplannen dienen de bestaande architectonische kwaliteit van het gebouw te evenaren of te verhogen.
- Afwijkingen op de criteria zijn mogelijk, mits met respect voor de oorspronkelijke kwaliteit van de omgeving en architectuur.

Ligging.

- Hoofdgebouwen zijn met de voorgevel georiënteerd op het openbaar gebied.
- Bebouwing en architectuur spelen in op de specifieke locatiekenmerken (hoeken, doorgangen, dwarsstraten, pleinen).

Massa en vorm.

- Dakopbouwen en dakkapellen zijn afgestemd op de architectuur van het hoofdgebouw c.q. woonblok en per woonblok van hetzelfde model.
- Toevoegingen zoals uit- en aanbouwen, erkers en overkappingen aan de straatzijde zijn in architectuur verwant aan de architectuur van het hoofdgebouw.

Detailering.

- De kenmerkende details (dakkapellen, balkons, dakranden/overstekken, gevelbekledingen) blijven bij toevoeging of vervanging in stijl en afwerking afgestemd op de architectuur van het hoofdgebouw c.q. woonblok.
- Dakopbouwen en dakkapellen zijn voorzien van een dakrand en afgestemd op de architectuur; de dakranden hebben een maximale hoogte van 250 mm, de kozijnindeling is vrij.
- Plaats en afmetingen van de gevelopeningen in metselwerkvlakken zijn beeldbepalend, de kozijnindeling binnen de gevelopeningen is vrij.
- Herhaling in het woonblok of woongebied is leidraad voor het woningontwerp, met uitzondering van vrijstaande woningen en bijzondere gebouwen.

Materiaal- en kleurgebruik.

- Gevels van het hoofdgebouw zijn van baksteen.
- Gevelfragmenten, vullingen of verbijzonderingen kunnen van een ander materiaal of andere kleur zijn.
- Hellende daken zijn gedekt met pannen of shingles.
- De bestaande architectuur en materialisering zijn uitgangspunt voor het materiaalgebruik bij veranderingen, vernieuwingen en/of toevoegingen.
- Het kleurgebruik is onopvallend (geen felle, overheersende kleuren).
- Bijgebouwen, op-, aan- en uitbouwen zijn in kleur en materiaal afgestemd op het hoofdgebouw.

Erfafscheidingen grenzend aan de openbare ruimte.

- Erfafscheidingen afstemmen op de omgeving en transparant uitvoeren, zoals begroeide gaas- of hekwerken.

Bijzondere gebouwen.

- Winkelcentra, scholen en andere gebouwcomplexen met publieke of commerciële functies dienen aan alle zijden die grenzen aan het openbare gebied een representatieve gevel te hebben die bijdraagt aan de levendigheid en de sfeer.
- Deuren naar parkeergarages, parkeergarage-inritten, opslagruimten, laad- en losvoorzieningen, afval- en materiaalopslag, technische installaties en andere utilitaire ruimten aan openbare zijden dienen verzorgd te worden vormgegeven en mogen geen afbreuk doen aan de uitstraling.
- Rolluiken en andere beveiliging op de onderste lagen moeten minimaal 80% transparant zijn, in de architectuur worden mee-ontworpen en aan de binnenzijde van de pui worden bevestigd.

Aanbevelingen.

- Bij hoekwoningen de levendige uitstraling verbeteren door naar de openbare zijde blinde zijgevels te voorkomen.

Informatie

Kijkt u op de gemeentelijke website www.katwijk.nl. Voor specifieke vragen kunt u contact op nemen met de afdeling Veiligheid.

Koningin Julianalaan 3
2224 EW Katwijk
Tel. 071 406 5000
info@katwijk.nl